

ONZE MUZIEK ADEMT IN ELKE NOOT PALESTINA”

Le Trio Joubran concert @Bozar ism Moussem | © Assia Missaoui

Al Kindi was een van de eerste Arabische wetenschappers die experimenteerde met muziektherapie en de Arabische luit (*oud*) mee ontwikkelde tot wat het vandaag is geworden. Ikzelf ervaar de warme klanken als genezing voor al mijn zintuigen en ziel. Als er oudspelers zijn die de diepste emoties bij je triggeren, dan zijn dat ongetwijfeld de wereldberoemde gebroeders **Joubran**. Drie Palestijnse broers afkomstig uit Ramallah en nu woonachtig in Frankrijk gaven op 7 februari 2015 een concert in **Bozar** met co-organisator **Moussem**. Terwijl de allerkleinste artiest onder de Joubrans, Jad, vrolijk backstage rondhuppelt langs de benen van percussionist Youssef Hbeisch wacht ik

geduldig hét onderwerp van de dag af. Terwijl Adnan nog even zijn schoenen opblinkt, verzamelen ook Samir en Wissam zich op de bank. Als er één ding is waar ik spijt van heb, dan is dat dat ik mijn eigen oud niet bij me heb voor een handtekening van het trio.

Ondertussen is het 12e jaar op rij waarop jullie de wereld rond gaan en het is niet de eerste keer dat jullie in België zijn. Hoe ervaren jullie een Belgisch publiek?

Samir: “Voor ons is er is geen verschil of we nu optreden in Palestina, de Arabische wereld, Maleisië, België of de rest van de wereld. Er is geen verschil omdat wat we brengen ook in de Arabische wereld compleet nieuw is. Drie oudspelers en drie broers die hun eigen muziek produceren. Dus heel de structuur, de productie en het idee van drie ouds tezamen, en de nieuwe geluiden die daaruit voortvloeien zijn volkomen nieuw voor de Arabische wereld. In het begin waren we benieuwd naar de reacties van het publiek maar de ervaring leert ons dat we met 100 concerten jaarlijks over de hele wereld zeker mogen spreken van een succes. Van optredens voor 200 tot 300 personen tot optredens met duizenden toeschouwers in de grootste concertzalen ter wereld zoals de Olympia in Parijs en de Carnegie Hall in New York. Ook op diplomatieke plaatsen zoals de Verenigde Naties brachten we onze muziek op belangrijke gelegenheden.”

We verwestersen onze muziek daarom ook niet zodat de westerling het zou kunnen begrijpen. Integendeel, we verdiepen ons in de Arabische muziek omdat die rijk genoeg is om nieuwe ideeën en geluiden uit te putten.

Le Trio Joubran 12 jaar geleden tot nu, hoe zien jullie die evolutie?

Samir: “De eerste keren in de studio waren natuurlijk een experiment waarin we onderzochten hoe we onze muziek konden componeren en hoe langer we bezig waren hoe meer ervaring en expertise we verworven. Een deel daarvan komt voort uit onze Palestijnse cultuur waar we enorm trots op zijn en waarin we geen enkele tekortkoming of incompleetheid voelen vanwege van die Arabische achtergrond. We verwestersen onze muziek daarom ook niet zodat de westerling het zou kunnen begrijpen. Integendeel, we verdiepen ons in de Arabische muziek omdat die rijk genoeg is om nieuwe ideeën en geluiden uit te putten. Uiteindelijk wil de westerling ook zien wat wij komen brengen en niet dat we hem kopiëren. Integendeel, hij wil weten wat we spreken en welk muziekinstrument we bespelen. Op ons eerste album Randana was er geen percussie. Nadien voegden we percussie toe in samenwerking met Youssef Hbeisch, met wie we tot op de dag van vandaag nog steeds geweldig samenwerken.”

Hebben jullie de doelen bereikt die jullie voor ogen hadden?

Samir: “Nee natuurlijk niet. Wie zegt dat hij zijn doel heeft bereikt, kan naar huis gaan en gaan slapen (lacht). Voor ons is een doel een wazig iets dat nog niet gedefinieerd is en wat we graag willen bereiken. We hebben nu het doel bereikt dat we kunnen leven van muziek en dat is erg moeilijk. We leven dankzij de liefde van het publiek. Het idee dat er mensen zijn die van onze muziek houden is een verontrustend idee, want als iemand de liefde van zijn publiek verliest dan verliest hij zijn voeding. Wij kunnen en doen niets anders dan muziek maken.”

Le Trio Joubran – © Assia Missaoui

Mahmoud Darwish, Dhafer Youssef en nu Youssef Hbeisch. Met welke andere artiesten mogen we jullie nog verwachten?

Samir: “De samenwerking met onze vriend Dhafer Youssef kwam eigenlijk net nadat we *Majaz* hadden opgenomen. Dhafer was een van onze dierbare vrienden die er op dat moment als vriend naar luisterde. Ideeën gingen aan het rollen en plots kwam de vraag op of hij zijn stem in een aantal van onze nummers wilde opnemen. Het idee om de menselijke stem toe te voegen maakte ons enthousiast. We voelen nooit de behoefte om een artiest te benaderen om onze muziek een toegevoegde waarde te geven. Niet uit hoogmoed, maar we worden niet groter of beter door met een of andere bekende artiest op te treden, noch worden we kleiner door niet samen te werken met iemand. Le Trio Joubran heeft van zichzelf nog een overvloed aan talent om te geven en we staan altijd open voor samenwerking als het uit een natuurlijk proces voortvloeit zonder dingen te forceren. Ik ben tegen het idee een muziekinstrument zoals de saxofoon te moeten toevoegen om te kunnen zeggen dat we een saxofoon hebben toegevoegd.

Een muziekinstrument of stem moet een welbepaalde rol en toegevoegde waarde hebben. Als we vinden dat we het geluid van een klein, huilend kind moeten toevoegen, dan zullen we dat doen.”

Jullie hebben samengewerkt met een grote Arabische artiest. Gekend en geliefd bij velen, hij die de stem van Palestina wordt genoemd, Mahmoud Darwish. Wat is jullie mooiste herinnering aan hem?

Adnan: “Deze grote poëet, filosoof en mens met diepgang was een persoon die het meest van het leven hield. Hij was iemand die op zoek was naar plezier. Hij was iemand die het gezelschap verlaat wanneer iemand klaagt of ruzie maakt. Hij was altijd op zoek naar manieren om een glimlach achter te laten.” **Samir:** “Mahmoud Darwish is dé persoon met een excellente smaak op alle vlakken, de prins van de goede smaak volgens mij. Ik herinner me dat we thuis een etentje hadden waarop hij uitgenodigd was. De manier waarop hij proefde, de smaken opnam en de manier waarop hij die beschreef was er een van een kunstenaar, van een echte poëet.”

We zagen met de laatste gebeurtenissen in Parijs dat iedereen zich de zaak ‘Je suis Charlie’ toe-eigende en ook de Palestijnen en Arabieren hebben dit gedaan. De Palestijnse zaak heeft nog méér het recht om door elk mens in de wereld toegeëigend te worden.

Palestijn, artiest, Palestijnse artiest of net andersom? Hoe belangrijk is de Palestijnse identiteit in de manier waarop jullie je presenteren?

Samir: “Het is niet omdat we ons als artiest voorstellen dat we ons niet als Palestijnen kunnen voorstellen. We willen ons niet presenteren als Palestijnse artiesten opdat we medeleven, sympathie en ondersteuning voor de Palestijnse zaak krijgen van het publiek. Voor de Palestijnse artiest gaat Palestina voor artiest zijn. Wij stellen ons graag voor als artiesten uit Palestina. Er is een verschil tussen die twee. We zijn trots op ons Palestijns zijn maar we zijn ook artiest en ik denk dat de artiest Palestina veel meer schenkt dan alleen door zich te identificeren als Palestijnse artiest. De Palestijnse artiest is gevangen in zijn Palestijnse identiteit maar de artiest uit Palestina is de gevangene van een absolute identiteit, die van de wereld.”

Je suis Palestinien?

Adnan: “Het is aan de mens in eerste instantie een mens te zijn en elke Palestijn is in de eerste plaats mens zonder louter de Palestijn te zijn. Iedere niet-Palestijn kan de Palestijnse zaak

ondersteunen omdat het om een humanitaire zaak gaat. We zagen met de laatste gebeurtenissen in Parijs dat iedereen zich de zaak ‘Je suis Charlie’ toe-eigende en ook de Palestijnen en Arabieren hebben dit gedaan. De Palestijnse zaak heeft nog méér het recht om door elk mens in de wereld toegeëigend te worden. Ik ben Palestijn zou door elk individu omarmd moeten worden zodat de Palestijnse kwestie een wereldwijd concept wordt en niet enkel als iets dat zich geografisch ergens op de wereld afspeelt, of als iets dat door de Israëlische bezetting gereduceerd wordt tot een religieuze kwestie. Palestina is een humanitaire kwestie.”

Le Trio Joubran – © Assia Missaoui

We zien de Palestijn vaak of zelfs alleen als slachtoffer van, hoe staan jullie daar als artiest tegenover?

Samir: “Wij verwerpen slachtofferschap in al haar vormen! Uiteraard niet vanuit het begrip dat we geen slachtoffers zijn. Ja, wij zijn slachtoffers van bezetting, wij zijn slachtoffers van tirannie en ook van een enorme westerse arrogantie. Maar we verwerpen slachtoffer te zijn in de zin dat we optimistisch zijn of dat we hopen op betere tijden of dat we helden willen zijn of als projecten van de dood. We willen geen helden zijn die moeten kiezen tussen ofwel slachtoffer zijn ofwel helden die sterven omdat ze willen sterven.”

“We weten dat België zich nu buigt over een resolutie om de Palestijnse staat te erkennen en we hopen dat Palestina snel een onafhankelijke staat wordt. We hebben ook een andere

droom. Onze droom is om ooit in Jeruzalem te mogen optreden”

Zien jullie het spelen van muziek als een vorm van verzet?

Wissam: “Ja, onze muziek is een vorm van vreedzaam verzet. Ons eerste doel is uiteraard om professionele muzikanten te zijn van groot kaliber en daarnaast is de Palestijnse kwestie aanwezig en verweven in ons muzikaal project. Het publiek vraagt waar deze artiest vandaan komt en wat de oorsprong is van deze mooie muziek. Wij zeggen Palestina, daar zijn we erg trots op.”

Wat mogen we nog van jullie verwachten in de toekomst?

Adnan: “Wij zijn momenteel volop aan het nadenken over volgende nummers voor een nieuw album. Daarnaast hebben een gigantisch project.” (de drie broers kijken elkaar met spanning aan) Samir: “We spelen deze keer de soundtracks van een drie uur durende film over de profeet Mohammed waarvan de muziek wordt gecomponeerd door A.R. Rahman, die ook componeerde voor de prijswinnende film Slumdog Millionaire.”

“We weten dat België zich nu buigt over een resolutie om de Palestijnse staat te erkennen en we hopen dat Palestina snel een onafhankelijke staat wordt. We hebben ook een andere droom. Onze droom is om ooit in Jeruzalem te mogen optreden,” zegt Samir met een vastberadenheid die me kippenvel bezorgt. Vanavond voelde ik eenheid. Een harmonie in dromen gewikkeld in een fluweelzachte sluier van intieme en zielroerende noten die vrijheid ademen en verbondenheid met ongewenste vervreemding en verbanning want ook ik droom nog elke dag van een hereniging met Jeruzalem. Het is imposant artiesten te zien die zich laten leiden door de melodieën van hun cultuur, door de melancholie van landsliefde en trots hun identiteit de plek geven die het verdiend. Arabische muziek bestaat meestal uit improvisatie. Dat kenmerkte deze avond en gaf het een speciale uitvoering. De chemie tussen de broers, het oogcontact met elkaar en de improvisatie van geluiden van snelle en trage strelingen van snaren, met als magisch slotstuk zes handen die één oud bespelen, is op zijn minst formidabel te noemen. Nu ik hen live heb meegemaakt kijk ik alvast reikhalzend uit naar Le Trio Joubran’s nieuwste werk, en wie weet horen we de stem van de kleine Jad op een van de volgende albums?

http://www.alartemag.be/culture/onze-muziek-ademt-in-elke-noot-palestina/?utm_content=bufferc07b2&utm_medium=social&utm_source=twitter.com&utm_campaign=buffer

